

Ścieżki migracyjne dla startupów i innowacyjnych przedsiębiorców w UE

Raport przygotowany przez Europejską
Sieć Migracyjną w Polsce.

Ścieżki migracyjne dla startupów i innowacyjnych przedsiębiorców w UE

Raport przygotowany przez Europejską
Sieć Migracyjną w Polsce.

Warszawa 2019

Niniejszy raport krajowy został skompilowany i przygotowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, pełniące funkcję koordynatora Europejskiej Sieci Migracyjnej w Polsce. Podstawą do prac nad raportem były wspólne specyfikacje oraz metodologie przyjęte przez Europejską Sieć Migracyjną (ESM).

Europejska Sieć Migracyjna została powołana na mocy Decyzji Rady 2008/381/EC z dnia 14 maja 2008 r. w celu dostarczania aktualnych, obiektywnych, wiarygodnych i porównywalnych informacji na temat migracji i azylu instytucjom UE, władzom i instytucjom Państw Członkowskich oraz opinii publicznej, w celu wspierania procesu kształtowania polityki w UE. Pracę ESM koordynuje i współfinansuje Komisja Europejska we współpracy z wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie UE, a także Norwegię, krajowymi punktami kontaktowymi (KPK ESM).

Elektroniczna ostateczna wersja krajowego raportu (w polskiej i angielskiej wersji językowej) będzie dostępna na stronie www.emn.gov.pl

REDAKCJA:

Marcin Wrona

ZASTRZEŻENIE:

Raport został przygotowany przez Europejską Sieć Migracyjną w Polsce. Wyrażane w nim opinie niekoniecznie odzwierciedlają punkt widzenia instytucji wchodzących w skład ESM i Komisji Europejskiej. Podmioty te nie są również związane wnioskami sformułowanymi w raporcie.

KOREKTA:

Joanna Sosnowska

KONTAKT:

Europejska Sieć Migracyjna w Polsce, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – Departament Analiz i Polityki Migracyjnej, ul. Batorego 5, 02-591 Warszawa, Polska, email: esm@mswia.gov.pl, strona internetowa: www.emn.gov.pl.

PROJEKT I SKŁAD:

Voilà! Information Design Studio
www.voila-infographics.com

Spis treści

>

Wstęp
> 4

1

Kontekstowy przegląd otoczenia
biznesowego potrzebnego do
rozpoczęcia działalności
biznesowej w Polsce
> 5

2

Ramy prawne dot. obecności
na polskim rynku startupów
i innowacyjnych przedsiębiorstw
z krajów trzecich
> 13

3

Warunki wejścia na polski rynek
startupów i innowacyjnych
przedsiębiorstw z krajów trzecich
> 17

4

Przyciąganie startupów
i innowacyjnych przedsiębiorstw
z krajów trzecich do polski
> 23

5

Studia przypadku
– zagraniczne startupy w Polsce
> 29

*

Podsumowanie
> 35

Wstęp

Jeden z amerykańskich uczonych stwierdził na podstawie swoich badań przeprowadzonych w latach 80-tych XX wieku iż migranci, którzy przybyli do Doliny Krzemowej spowodowali wzrost innowacji oraz stworzenie nowych miejsc a także poprawę otoczenia biznesu.¹ Inne badania wykazują, że imigranci są bardziej przedsiębiorczy niż autochtoni.²

Podobne zależności występują w Polsce. Z tego powodu istnieje wiele strategii, których celem jest przyciąganie startupów oraz innowacyjnych przedsiębiorców z Polski i krajów trzecich. W Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju,³ zaakceptowanej przez rząd w lutym 2017 r., główny nacisk położył został na utworzenie specjalnych programów pomocowych dedykowanych tej grupie przedsiębiorstw. Jednak nie istnieją odrębne kategorie wizowe dla założycieli startupów – muszą oni uzyskać ogólne pozwolenie na pobyt w celu prowadzenia działalności gospodarczej. Startupy zakładane przez obcokrajowców nie są jeszcze tematem publicznej debaty, jednak są bardzo istotnym zagadnieniem dla polskiego rządu, szczególnie w ostatnich latach.

Najbardziej istotnym komponentem dla tworzenia ekosystemu startupowego w Polsce jest program „Start in Poland”. Jest on przeznaczony dla polskich przedsiębiorców, ale jego częścią jest program „Poland Prize”, który ma na celu wzmocnienie innowacyjności polskiej gospodarki poprzez wspieranie transferu nowych pomysłów z zagranicy. Program jest inicjatywą rządową i ma na celu wykreowanie

Polski jako kraju pierwszego wyboru na obszarze Europy Środkowej i Centralnej dla obcokrajowców zakładających startupy. Cechą wyróżniającą program jest pomoc startupom z zagranicy w podjęciu decyzji o przyjeździe do Polski i rozpoczęciu tu działalności biznesowej. Natomiast ostatecznym celem programu jest integracja zagranicznych startupów z polskim ekosystemem, tak aby mogły funkcjonować i budować swoją pozycję na równi z polskimi firmami.

Pomoc rządu w celu wsparcia innowacji jest horyzontalna i przewiduje pomoc prawną, finansową i podatkową dla prowadzenia działalności innowacyjnej w całym kraju. Pakiet ulg podatkowych, implementowany sukcesywnie od 2016 r. w ramach ustawy o innowacyjności⁴ wprowadził atrakcyjne warunki dla prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej w Polsce. Polska obecnie ma dobrą infrastrukturę, przemysł, tradycje wynalazczości i usługi w odniesieniu do startupów. Przewagą Polski jest także istnienie wielu funduszy venture capital, jak również efektywne wydatkowanie środków publicznych na najlepsze projekty z potencjałem rozwojowym. Ale istnieją w Polsce również wyzwania: brak dobrze funkcjonującej sieci przedsiębiorców oraz uczestnictwa w międzynarodowych sieciach współpracy, brak umiejętności zarządzania przez kadrę menadżerską, brak możliwości testowania pomysłów, brak dostępu do infrastruktury, niezajomość polskiego prawa, a także skomplikowane procedury i biurokracja.

1. Ponadto, w raporcie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości [PARP] czytamy, iż ponad połowa start-upów założona została przez imigrantów, w tym najwięcej przez osoby z Indii i Chin. Jedną trzecią naukowców i inżynierów z Doliny Krzemowej to imigranci. Dokument Krzysztof B. Matusiak [red.], Innowacje i transfer technologii. Słownik pojęć, PARP 2011 dostępny na stronie <https://www.parp.gov.pl/storage/publications/pdf/dobre%20praktyki%20projektu%20pmk.pdf>.

2. Beuchamp M., Kruczkowska E., Polityki wizowe dla startupów, Startup Poland.

3. Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju [SOR] do roku 2020

(z perspektywą do 2030 r.) – została przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. SOR jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej.

4. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1933) oraz ustawa z dnia 9 listopada 2017 roku o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2201)

1

**Kontekstowy przegląd
otoczenia biznesowego
potrzebnego do rozpoczęcia
działalności biznesowej
w Polsce**

1.0 Kontekstowy przegląd otoczenia biznesowego potrzebnego do rozpoczęcia działalności biznesowej w Polsce

Zagadnienie innowacyjności w polskiej gospodarce, a poprzez to przyciąganie startupów i wspieranie innowacyjnych działań w gospodarce, to jeden z priorytetów kolejnych rządów RP od ponad dekady. Warto wspomnieć tu o wielu programach operacyjnych oraz inicjatywach ustawodawczych, które także w przeszłości stanowiły element wsparcia innowacyjności.⁵ Przykładem może być tutaj wdrażany od 2007 roku Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka stanowiący narzędzie dla przedsiębiorców, którzy zamierzają realizować innowacyjne projekty, związane z badaniami i rozwojem, nowoczesnymi technologiami, inwestycjami o dużym znaczeniu dla gospodarki lub wdrażaniem i stosowaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Wdrażanie rozwiązań jednak na żadnym etapie nie były ukierunkowane na pozyskiwanie wyłącznie zewnętrznego kapitału czy też zwiększania zainteresowania cudzoziemców funkcjonowaniem na innowacyjnym rynku w Polsce.

Ogólny system instrumentów wspierających działalność innowacyjną i wzmacniający obecność polskich innowacyjnych firm na rynkach zagranicznych został opracowany w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 oraz innych programów operacyjnych na poziomie krajowym i regionalnym. Wsparcie w ramach programów operacyjnych dzieli się na pomoc na projekty badawczo-rozwojowe i działania na rzecz tworzenia innowacyjnych przedsiębiorstw rozpoczynających działalność. Niezależnie od wspierających etapów tworzenia innowacji wdrażana jest również koncepcja koncentracji wsparcia na obszarach priorytetowych. Na poziomie krajowym i regionalnym szczególnością

uwagę poświęca się sektorom wymienionym w Krajowej strategii inteligentnej specjalizacji.⁶

Od lutego 2017 roku obowiązującym i kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej stanowiącej jednocześnie podstawę dla zmian w systemie zarządzania rozwojem, w tym obowiązujących dokumentów strategicznych (strategii, polityk, programów) jest Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju [SOR]. Strategia przedstawia nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Jest on oparty o indywidualny potencjał terytorialny, inwestycje, innowacje, rozwój, eksport oraz wysoko przetworzone produkty. Nowy model rozwoju zakłada odchodzenie od dotychczasowego wspierania wszystkich sektorów/branż na rzecz wspierania sektorów strategicznych, mogących stać się motorami polskiej gospodarki. Jego fundamentalnym wyzwaniem jest przebudowanie modelu gospodarczego Polski na rzecz uczynienia jej bardziej innowacyjną, efektywnie wykorzystującą zasoby kapitału rzeczowego i ludzkiego.

Realizując założenia przedstawiane w Strategii, rząd wspiera przedsiębiorstwa wprowadzające innowacje, zarówno rodzime jak i zagraniczne. Przykładem takich działań jest m.in. wprowadzenie niższych podatków czy uproszczenie warunków zakładania takich przedsiębiorstw. Preferencje dla tego typu firm zawarte są w zestawie ustaw o innowacyjności.⁷ Nowelizacje przepisów z 2016 oraz 2017 roku wprowadziły wiele zmian, m.in.:

- zwiększono wysokości ulgi podatkowej na działalność badawczo-rozwojową do 100 proc. (i 150 proc. dla Centrów Badawczo-Rozwojowych – CBR),

5. <?> Deklaracja wiceministra infrastruktury i rozwoju z 2015 roku: „Podnoszenie poziomu innowacyjności gospodarki jest kluczowym celem polityki rozwojowej naszego kraju oraz całej Unii Europejskiej. Jednym z trzech priorytetów unijnej strategii do 2020 r. jest tzw. wzrost inteligentny oznaczający rozwój gospodarki opartej na wiedzy, czyli takiej, która nie kopiuje nowoczesnych technologii, lecz je kreuje” za: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/wiadomosci/rozwoj-innowacyjnosci-przedsiębiorstw-w-latach-2014-2020/>.

6. <?> Krajowe inteligentne specjalizacje są to branże, których

rozwój zapewni: tworzenie innowacyjnych rozwiązań społeczno-gospodarczych, zwiększenie wartości dodanej gospodarki i podniesienie jej konkurencyjności na arenie międzynarodowej. Więcej na: <https://krajoweinteligentnespecializacje.pl/>

7. <?> Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o zmianie niektórych ustaw określających warunki prowadzenia działalności innowacyjnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1933) oraz ustawa z dnia 9 listopada 2017 roku o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego działalności innowacyjnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2201).

- doprecyzowano i rozszerzono katalog kosztów kwalifikowanych do ulgi B+R tzn. badawczo-rozwojowej (o środki inne niż trwałe, o inne niż umowa o pracę, formy zatrudnienia. CBR otrzymają szerszy katalog kosztów, związanych m.in. z nieruchomościami),
- umożliwiono korzystanie z ulgi B+R dla części przedsiębiorstw działających poza Specjalnymi Strefami Ekonomicznymi,
- wydłużono do 2023 r. wyłączenia tzw. podwójnego opodatkowania spółek kapitałowych i spółek komandytowo-akcyjnych zaangażowanych w działalność B+R,
- ułatwiono finansowanie startupów: doprecyzuje sposób opodatkowania pożyczki konwertowanej na akcje lub udziały,
- wprowadzono możliwość korzystania przez PARP⁸ i NCBR⁹ z instrumentów finansowych oraz udzielania pomocy finansowej o charakterze zwrotnym (jak np. poręczenia oraz wsparcie kapitałowe). Dotychczas jedynie PARP mógł udzielać pomocy finansowej w formach bezwrotnych i pożyczek, podczas gdy NCBR posiadał tylko ograniczoną możliwość tworzenia spółek,
- zwiększono zakres działania spółek celowych tworzonych przez uczelnie i instytuty naukowe PAN o działalność gospodarczą,
- umożliwiono tworzenie przez uczelnie i instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk [PAN] spółek do zarządzania infrastrukturą badawczą (również wspólnie oraz z instytutami badawczymi),
- zapewniono Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego [MNiSW] instrumenty prawne do prowadzenia monitoringu losu doktorantów (analogicznie do obecnych rozwiązań w zakresie monitoringu losu absolwentów).¹⁰

Ponadto, w dniu 2 sierpnia 2019 r. Prezydent podpisał nowelizację Kodeksu spółek handlowych.¹¹ Zgodnie z zapisami ustawy nowelizacja wprowadza nowy typ spółki – Prosta Spółkę Akcyjną, co może znacząco przyczynić się do rozwoju startupów w Polsce i umożliwić prostsze założenie spółki i łatwiejsze pozyskanie kapitału. Najważniejszymi elementami wyróżniającymi nowy podmiot – Prosta Spółkę Akcyjną – są m.in.:

- nieistniejące bariery wejścia (1 zł);
- błyskawiczna rejestracja elektroniczna (24 h);
- cyfryzacja procedur w spółce (podejmowanie uchwał za pomocą maila lub podczas wideokonferencji);
- maksymalne wykorzystanie kapitału ludzkiego (np. akcje za prace i usługi);
- prostsze dysponowanie środkami finansowymi spółki – (m.in. brak „zamrożonego” kapitału zakładowego)
- brak statusu spółki publicznej i restrykcyjnych obowiązków
- brak notowania na giełdzie, ale możliwość przekształcenia w spółkę akcyjną w celu wejścia na giełdę;
- elastyczna i nieskomplikowana struktura organów (m.in. brak obowiązkowej rady nadzorczej)
- uproszczona likwidacja spółki.¹²

Polska nie ma zdefiniowanych prawnych definicji pojęć „startup” i „innowacyjny przedsiębiorca” – używane są pojęcia unijne. Biorąc pod uwagę proces zakładania nowej firmy w Polsce, został on wizualnie przedstawiony na poniższej grafice.

8. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, PARP

9. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, NCBR

10. Za: <https://www.ncbr.gov.pl/potrzuje-wiedzy-uczelniainstitut/organizacja-procesukomercjalizacji/szczegoly/news/duza-ustawa-o-innowacyjnosci-i-jej-glowne-zalozenia-51177/>.

11. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy - kodeks

spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1655). Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2021 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 9, 10, 12, 13, 17-27, art. 15, art. 28 i art. 35, które wchodzi w życie z dniem 1 marca 2020 r.

12. Za: <https://businessinsider.com.pl/firmy/prosta-spolka-akcyjna-dla-startupow-podpis-prezydenta/zn42ykt>

GRAFIKA

Proces zakładania nowej firmy w Polsce

Wszystkie wymienione wnioski można złożyć za pomocą internetu, proces weryfikacji zajmuje kilka godzin; od złożenia powyższych dokumentów przez internet nie są pobierane żadne opłaty.

Dużą część instrumentów wsparcia biznesowego jest skierowana pośrednio do startupów poprzez centra innowacji lub akceleratory, które wybierają nowe przedsiębiorstwa, a następnie współpracują z nimi, przynosząc swoje zasoby finansowe. Środowisko instytucjonalne startupów składa się z kilku grup podmiotów, w tym centrów innowacji (inkubatory przedsiębiorczości, inkubatory technologii, parki naukowo-technologiczne, centra transferu technologii), akceleratorów oraz przedsiębiorstw. W Polsce działają również biura coworkingowe, w których odbywają się liczne imprezy z branży startupowej, warsztaty, szkolenia, dni demonstracyjne itp. Są to na przykład Google Campus, Brain Embassy, The Heart Warsaw.¹³

Istotną rolę specjalnych stref ekonomicznych w tworzeniu klimatu dla rozwoju startupów. W Polsce jest ich 14 i są one odrębnymi administracyjnie obszarami kraju, w których inwestorzy mogą prowadzić działalność gospodarczą, otrzymując pomoc regionalną w formie zwolnienia z podatku dochodowego (CIT lub PIT) od dochodu z działalności określonej w zezwoleniu. Celem specjalnych stref ekonomicznych jest przyspieszenie rozwoju regionów poprzez przyciągnięcie nowych inwestycji, rozwój eksportu i stworzenie nowych miejsc pracy.

Na poziomie krajowym i regionalnym szczególną uwagę poświęca się sektorom wymienionym w Krajowej strategii inteligentnej specjalizacji. Krajowe inteligentne specjalizacje są wybierane we współpracy z przedsiębiorstwami, nauką, administracją i społeczeństwem. Obszary określone jako inteligentna specjalizacja muszą generować wartość dodaną i mieć wpływ na inne sektory gospodarki.¹⁴

Mając świadomość potencjału startupów, tworząc Strategię Odpowiedzialnego Rozwoju, położono nacisk na wdrożenie dedykowanych programów wsparcia dla tej grupy innowatorów. Najważniejszym elementem tworzenia ekosystemu startupów jest program „Start in Poland”. Program stwarza korzystne warunki dla działań startupów na każdym etapie ich rozwoju, począwszy od fazy inkubacji i akceleracji, poprzez rozwój i ekspansję międzynarodową. „Start in Poland” to największy program dla startupów w Europie Środkowej i Wschodniej, składający się z wielu różnych komponentów. Budżet programu wynosi prawie 3 mld zł. Dzięki programowi około 1500 innowacyjnych startupów powstanie w Polsce w ciągu 7 lat.

Polską organizacją pozarządową i think-tankiem który ma na celu budowanie świadomości startupów w polskiej administracji publicznej jest fundacja Startup Poland. Reprezentuje ona polskie startupy w procesach legislacyjnych. Współpracuje także z organizacją Allied for Startups, z którą tworzy

13. <?> Mapa polskiego ekosystemu znajduje się na stronie internetowej: <https://www.startup.pfr.pl/pl/ekosystem-innowacji>

14. <?> Więcej o KIS na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/przedsiębiorczosc-technologie/krajowe-inteligentne-specjalizacje>

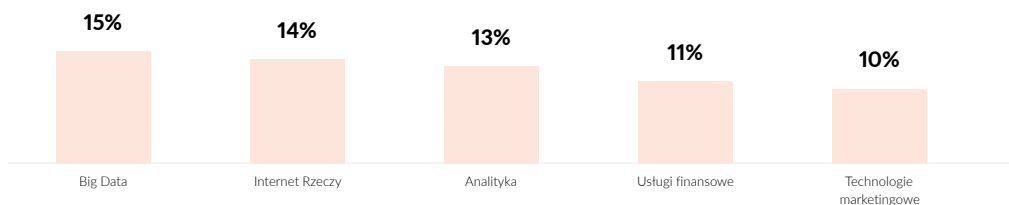
przepisy ułatwiające rozwój startupów w całej Europie. W 2016 roku z 15 organizacjami non-profit z Europy utworzyła European Startup Network, która łączy europejskie ekosystemy startupowe. Przygotowuje również polskie startupy do wejścia na rynek europejski.

Jednym z najważniejszych elementów Start in Poland jest program Scale Up. Program obejmuje udział startupów z takich obszarów jak: technologie finansowe, biotechnologia farmaceutyczna, biogospodarka, bezpieczeństwo cybernetyczne, inteligentne miasto, internet przemysłowy,

mikroelektronika, inteligentne tworzywa sztuczne, sztuczna inteligencja i technologie kosmiczne. Celem programu jest wsparcie eksperckie i finansowe dla startupów i umożliwienie im nawiązania kontaktu z dużymi przedsiębiorstwami, w tym spółkami Skarbu Państwa. Pośrednikiem między startupami a dużymi przedsiębiorstwami są akceleratorzy. Istnieje 10 programów akcelerycyjnych: Mitef Poland, Pilot Maker, Space3ac Intermodal Transportation, Startup Spark, KPT Scale Up, Idea Global, Huge Thing, Gammarebels, Impact Poland, Aip Industyrlab.

WYKRES 1

Startupy oferujące dany rodzaj produktów (top 5) w 2018 r.
Źródło: opracowanie własne na podstawie Polskie startupy. Raport 2018

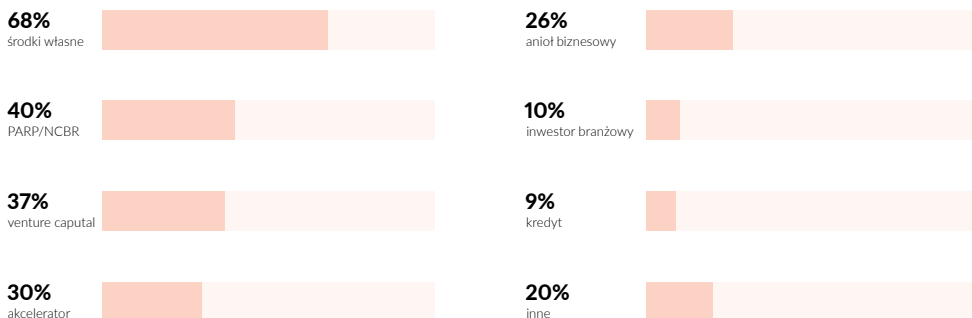

Poddając analizie powyższy wykres należy stwierdzić, iż najwięcej startupów oferuje rozwiązania z zakresu big data. Analiza dużych zbiorów danych jest trudna, jednak pozwala uzyskać wiele wartościowych informacji. Kolejną usługą, którą oferuje aż

14 % startupów jest internet rzeczy. Kolejne miejsce zajmuje szeroko rozumiana analityka. Pozostałe usługi najpopularniejsze wśród startupów to usługi finansowe oraz technologie marketingowe.

WYKRES 2

Źródła kapitału pozyskiwane przez startupy w 2018 r.
Źródło: opracowanie własne na podstawie Polskie startupy. Raport 2018

Patrząc na to, skąd startupy pozyskują kapitał, warto zauważyć, iż 68 % z nich inwestuje środki własne. Jednocześnie 40 % wśród startupów obecnych w Polsce pozyskuje środki na swoją działalność z jednego z programów które koordynuje Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości lub Narodowe Centrum

Badań i Rozwoju. 37 % startupów pozyskuje środki z funduszy venture capital, 30 % z akceleratora a 26 % od anioła biznesu. Jedynie 10 % startupów pozyskuje środki na działalność od strategicznych inwestorów branżowych a 9 % z kredytu. 20 % finansowała swoją działalność w 2018 r. z innych źródeł.

2

**Ramy prawne dot.
obecności na polskim rynku
startupów i innowacyjnych
przedsiębiorstw z krajów
trzecich**

2.0 Ramy prawne dot. obecności na polskim rynku startupów i innowacyjnych przedsiębiorstw z krajów trzecich

Najbardziej istotnym komponentem dla tworzenia ekosystemu startupowego w Polsce jest program „Start in Poland”. Jest on przeznaczony dla polskich przedsiębiorców, lecz jego częścią jest program „Poland Prize”, który ma na celu wzmocnienie innowacyjności polskiej gospodarki poprzez wpieranie transferu nowych pomysłów z zagranicy. Program jest inicjatywą rządową a ma na celu wykreowanie Polski jako kraju pierwszego wyboru w Europie Środkowej i Centralnej dla obcokrajowców, którzy zakładają nowy startup. Cechą charakterystyczną programu jest pomoc startupom z zagranicy w podjęciu decyzji o przyjeździe do Polski i rozpoczęciu tu działalności biznesowej. Ostatecznym celem programu jest integracja zagranicznych startupów z polskim ekosystemem, tak aby mogły funkcjonować i budować swoją pozycję na równi z polskimi firmami.

„Poland Prize” to pierwszy polski program mający na celu przyciągnięcie zagranicznych startupów. W ramach programu pilotażowego Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) wybrała operatorów, którzy przedstawili największe doświadczenie we współpracy z zagranicznymi startupami. Ich zadania obejmują rozpoznanie oraz ocenę, czy konkretny pomysł ma szansę na komercjalizację i przyspieszenie talentów.

Wśród sześciu operatorów wyznaczonych do tego zadania znalazły się:

- „Space3ac Enterprise” zarządzany przez Blue Dot Solutions;
- „The Prize” – program akceleracyjny stworzony przez fundację Startup Hub Polska;
- „Huge Thing” – program skierowany do startupów z zakresu technologii finansowych i marketingowych
- Gdańsk Entrepreneurship Foundation;
- AD Ventures z akceleratorem “Entrepreneurial Poland Intermarium Accelerator”
- Brinc Limited z projektem „Brinc” skierowanym do startupów z branży IT

„Poland Prize” wspiera zagraniczne startupy już w momencie, gdy ich założyciele zdecydują się na przyjazd i prowadzenie biznesu w Polsce, a następnie pomaga im w osiedleniu się i rozpoczęciu działalności gospodarczej w naszym kraju. W przypadku tych projektów tworzona jest tzw. dedykowana ścieżka wizowa. Dodatkowo zostanie powołana instytucja, która będzie wspierała cudzoziemców w codziennych czynnościach - zarówno związanych z przeniesieniem do nowego kraju, jak i związanych z zakładaniem firmy. Poza wsparciem merytorycznym, startupy mogą liczyć na dotację do 200 000 zł. Startupy mają również możliwość nawiązania relacji biznesowych z partnerami inwestycyjnymi lub branżowymi. Te z nich, które zainwestują w Polsce, będą oceniane pod względem: innowacyjności proponowanych rozwiązań i pomysłów, szacowanej wartości rozwiązania, potencjalnego rozwoju i prowadzenia biznesu na innych rynkach. Aby zaprosić firmę do programu, konieczne będzie odwołanie się do listu intencyjnego od strony polskiej, np. od funduszu venture capital lub partnera branżowego, wskazując zainteresowanie ofertą startupową. Proces akceleracji obejmie działania mające na celu ekspansję polskiego ekosystemu innowacji, tj. usługi mentorskie, doradztwo księgowo i prawne, a także specjalistyczne doradztwo technologiczne i networking. Startupy otrzymają wsparcie w pozyskiwaniu inwestorów, finansowania zewnętrznego oraz zdobycia potencjalnych klientów.

Do nowej edycji wybrano 6 platform startowych, nabór do fazy inkubacji rozpoczął się w I kwartale 2019 r. Pilotaż to dofinansowanie dla 102 projektów na łączną kwotę ponad 78 mln zł. Działania związane z rozwojem szeroko pojętego środowiska startupowego są zauważane w badaniach innowacyjności na szczeblu UE (EIS 2018). W ostatnim raporcie, w bloku wskaźników „środowisko przyjazne innowacjom”, nastąpił wzrost o 44,9% (po Malcie i Holandii). W latach 2010-2017 najwyższy wskaźnik wzrostu tego bloku nastąpił w Finlandii (96,5%) i w Polsce (88,1%).¹⁵

15. „Trzy lata odpowiedzialnego rozwoju”, Raport podsumowujący wdrażanie Planu i Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

w latach 2016-2019, Warszawa 2019, s. 20.

Biorąc pod uwagę legalizację pobytu obcokrajowców zakładających startupy, mogą oni przebywać w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej. Cudzoziemiec, aby otrzymać ww. zezwolenie musi prowadzić działalność gospodarczą w Polsce oraz spełnić następujące warunki:

- musi posiadać:
  - a. ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b. źródło stabilnego i regularnego dochodu wystarczającego na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu,
  - c. zgodę właściwego organu na zajmowanie określonego stanowiska lub wykonywanie zawodu, gdy obowiązek jej uzyskania wynika z przepisów odrębnych;
- cudzoziemiec ma zapewnione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsce zamieszkania;
- podmiot, który prowadzi działalność gospodarczą:
  - a. w roku podatkowym poprzedzającym złożenie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemca osiągnął dochód nie niższy niż 12-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w województwie, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, w trzecim kwartale roku poprzedzającego złożenie wniosku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2013 r. poz. 255) lub zatrudnia na czas

nieokreślony i w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej przez okres 1 roku poprzedzającego złożenie wniosku co najmniej 2 pracowników będących obywatelami polskimi lub cudzoziemcami, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, lub b. wykaże, że posiada środki pozwalające na spełnienie w przyszłości warunków określonych w lit. a lub prowadzi działania pozwalające na spełnienie w przyszłości tych warunków, w szczególności przyczyniające się do wzrostu inwestycji, transferu technologii, wprowadzania korzystnych innowacji lub tworzenia miejsc pracy.

Zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej udziela się także cudzoziemcowi, którego celem pobytu jest wykonywanie pracy poprzez pełnienie funkcji w zarządzie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjnej, którą utworzył lub której udzielił lub akcje objął lub nabył.

Nawet jeśli startup / przedsiębiorstwo rozpoczynające działalność nie generuje dochodu lub nie wpływa na poziom zatrudnienia, cudzoziemiec może nadal otrzymać zezwolenie na pobyt czasowy, jeśli potrafi wykazać, że jego działalność gospodarcza jest wysoce innowacyjna. Startupy mają innowacyjny charakter, więc wymóg nie jest trudny do spełnienia. Należy również wspomnieć, że niektóre kategorie cudzoziemców, w tym obywatele UE / obywatele krajów EFTA / EOG / Szwajcarii oraz obywatele państw trzecich - mają stały pobyt w Polsce, beneficjenci międzynarodowych lub krajowych form ochrony, studenci (posiadający zezwolenie na pobyt czasowy w celu studiowania), małżonkowie obywateli polskich lub zamieszkujący w celu łączenia rodzin, mogą podejmować i prowadzić działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele polscy.

3

**Warunki wejścia na
polski rynek startupów
i innowacyjnych
przedsiębiorstw
z krajów trzecich**

3.0 Warunki wejścia na polski rynek startupów i innowacyjnych przedsiębiorstw z krajów trzecich

Jak już wspomiano, żeby założyć startup w Polsce obcokrajowiec musi posiadać zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej, które jest wydawane na okres do 3 lat. Zezwolenie wydaje wojewoda właściwy do miejsca wykonywania działalności gospodarczej przez cudzoziemca. W przypadku odwołań, odpowiednią instytucją jest Szef Urzędu ds. Cudzoziemców. W przypadku skarg instytucją odwoławczą są sądy – Wojewódzki Sąd Administracyjny oraz Naczelny Sąd Administracyjny. Czas procesowania tego typu spraw w polskim prawodawstwie wynosi do 60 dni. Różnice między maksymalnym czasem rozpatrywania wniosku w polskim prawodawstwie a średnim czasem jego rozpatrywania w praktyce, który jest znacznie dłuższy, wynika z faktu, że liczba wniosków ostatnio znacznie wzrosła, a instytucje zajmujące się wnioskami mają niewystarczające zasoby kadrowe.

Założyciel startupu może działać jako pracodawca, ale nie ma żadnych konkretnych przepisów w polskim ustawodawstwie wskazujących na ten fakt. Pracownicy startupów będących obywatelami państw trzecich legalizują swój pobyt w Polsce na podstawie ogólnych pozwoleń przewidzianych w celu zatrudnienia (pobyt czasowy i pozwolenia na pracę udzielone zgodnie z art. 114 ust. 1 lub art. 127 (1) (w przypadku wysoko wykwalifikowanych pracowników) ustawy o cudzoziemcach). Pracownicy będący obywatelami państw trzecich są również uprawnieni do pracy w Polsce, jeżeli przebywają na podstawie ważnej wizy (z pewnymi ograniczeniami dotyczącymi celu wydania wizy) lub ruchu bezwizowego, jeśli dotyczy, i posiadają ważne zezwolenie na pracę, jeśli w danym przypadku jest wymagane. Niektóre kategorie cudzoziemców wymienione w art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w tym między innymi beneficjenci ochrony międzynarodowej i innych form ochrony, posiadacze różnego rodzaju zezwoleń na pobyt stały, obywatele państw członkowskich UE / EOG i ich rodziny są zwolnione z obowiązku posiadania pozwolenia na pracę.

Istnieją wyzwania związane z wejściem startupów na polski rynek. Jednym z nich jest konieczność udowodnienia, że startup / przedsiębiorstwo jest innowacyjne. Jak zostało opisane wcześniej, obywatel państwa trzeciego otrzymujący zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania działalności gospodarczej musi udowodnić podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą wygenerowany w roku podatkowym poprzedzającym złożenie wniosku o określony poziom dochodu lub utrzymanie określonego poziomu zatrudnienia (co jest niemożliwe do udowodnienia w przypadku nowo powstałych przedsiębiorstw) lub jako alternatywę - że posiada środki finansowe wystarczające do spełnienia wyżej wymienionych warunków w przyszłości lub podejmuje wysiłki w celu spełnienia tych warunków w przyszłości, w szczególności przyczyniające się do wzrostu inwestycji, transferu technologii, innowacji lub tworzenia miejsc pracy. Można stwierdzić, iż zapewne jest to wyzwaniem dla organów wykonawczych odpowiedzialnych za sporządzanie decyzji o przyznaniu i cofnięciu zezwolenia na pobyt. Ocena innowacyjności i potencjału rozwojowego danego startupu jest zwykle przeprowadzana na podstawie biznes planu i dokumentacji dotyczącej startupu dostarczonego przez obywatela państwa trzeciego. Straż Graniczna nie jest wystarczająco przygotowana, aby ocenić tego rodzaju dokumentację, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że kryteria „innowacyjności” pomysłu lub produktu są dość niejasne i trudne do zdefiniowania.

Czas rozpatrywania wniosków o pobyt czasowy, który w ostatnich latach wzrósł znacząco z uwagi na poważny wzrost liczby składanych wniosków przy jednoczesnych brakach kadrowych, jest również jednym z wyzwań. Obywatel państwa trzeciego pozostaje w niepewnej sytuacji do czasu uzyskania zezwolenia na pobyt, a podczas przedłużania procedury nakładane są pewne ograniczenia dotyczące jego podróży (w tym podróży służbowych). Może on pozostać na terytorium kraju do czasu otrzymania decyzji, jeśli złożył wniosek podczas legalnego

pobytu i wyjechał z Polski, ale w odniesieniu do powrotu lub podróży przez kraje strefy Schengen musi on uzyskać wizę lub przestrzegać zasad ruchu bezwizowego.

Interesujące są indywidualne przypadki ukazujące działanie procedur w kwestii uzyskania wiz, które pozwolą ich posiadaczom na założenie startupu w Polsce. W tym celu poniżej zaprezentowano cztery możliwe scenariusze prowadzenia w Polsce start-upów przez obywateli państw trzecich.

Wysoko wykwalifikowany pracownik przed przyjazdem do Polski

Pierwszy przypadek dotyczy Vihaana. Vihaan jest wysoko wykwalifikowanym specjalistą z Indii z tytułem magistra z University of Delhi, obecnie mieszka w Delhi. Od kilku miesięcy pracuje tam w firmie IT, ale w najbliższej przyszłości planuje założyć własną firmę. Ma już biznesplan na aplikację opartą na usługach, która jego zdaniem może się udać w Polsce. Jego celem jest przyjazd do Polski i założenie tu firmy. Vihaan ma trzy możliwości w Polsce:

- A) 1. Znaleźć pracodawcę 2. Zdobyć pozwolenie na pracę 3. Otrzymać wizę pracowniczą 4. Otrzymać Niebieską Kartę UE 5. Rozpocząć prowadzenie początkującego biznesu (jednak możliwość podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej ogranicza się do następujących form: spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna, a także podejmowanie lub nabycie ich udziałów lub akcji, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej) 6. Otrzymać Niebieską Kartę UE (jeśli kontynuuje pracę) lub uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej
- B) 1. Znaleźć pracodawcę 2. Zdobyć pozwolenie na pracę 3. Otrzymać wizę pracowniczą 4. Otrzymać zezwolenie na pobyt czasowy i pracę 5. Rozpocząć prowadzenie początkującego biznesu (jednak możliwość podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej ogranicza się do następujących form: spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna, a także podejmowanie lub nabycie ich udziałów lub akcji, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej) 6. Uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej

- C) 1. Uzyskać wizę na prowadzenie działalności w Polsce 2. Rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce 3. Uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej

Wysoko wykwalifikowany pracownik przebywający na terytorium UE

Drugim, wartym odnotowania studium przypadku jest obywatel kraju trzeciego, który już przebywa w UE i jest wysoko wykwalifikowanym pracownikiem. Amel jest obywatelką Tunezji pracującą dla „B Solutions”, firmy biotechnologicznej w Polsce. Posiada niebieską kartę UE lub inne pozwolenie krajowe dla wysoko wykwalifikowanych pracowników zorganizowanych przez jej pracodawcę. Po dwóch latach pracy w firmie czuje, że jest gotowa podjąć nowe wyzwanie. Chciałaby założyć własną firmę w tym samym sektorze, która będzie oferować nowoczesne rozwiązania do recyklingu odpadów opartego na innowacyjnych rozwiązaniach, pozostając w Polsce. Amel musi wykonać 2 kroki: 1. Zarejestrować firmę (jednak możliwość podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej ogranicza się do następujących form: spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna, a także podejmowanie lub nabycie ich udziałów lub akcji, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej.) 2. Uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej.

Wysoko wykwalifikowany pracodawca przed przyjazdem do Polski

Kolejnym przypadkiem wartym odnotowania jest obywatel kraju trzeciego będący poza UE, który już założył firmę w swoim kraju pochodzenia. Siergiej z Mińska na Białorusi jest właścicielem firmy produkcyjnej „lcomp Technologies”, która właśnie rozpoczęła produkcję komponentów elektronicznych w sektorze internetu rzeczy. Firma wysłała już pewną produkcję eksperymentalną na rynki krajów trzecich, takich jak Japonia i Malezja, i na podstawie początkowego sukcesu zdecydowano o przeniesieniu siedziby firmy do państwa członkowskiego UE w celu dalszego rozwoju działalności. Siergiej musi wykonać trzy kroki: 1. Uzyskać pozwolenie na pracę w Polsce 2. Uzyskać wizę pracowniczą (art. 60 ust. 1 i 6 ustawy o cudzoziemcach) 3. Uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy przez cudzoziemca

delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wysoko wykwalifikowany student przebywający na terytorium UE

Ostatnim interesującym przypadkiem jest doktorant albo magistrant, obywatel kraju trzeciego, obecnie studiujący na terenie UE. Takim przykładem może być Auri, która jest doktorantką z Dominikany studiującą na polskim uniwersytecie w dziedzinie badań biotechnologicznych. Równoległe do studiów (poza kontraktem doktorskim) Auri badała fermentację i uzyskała wyniki badań, które nie były jeszcze znane w świecie nauki. Auri odkryła, że reakcja między badanym czynnikiem a konkretnym enzymem może mieć szczególny wpływ na regenerację skóry człowieka. Zwrócił się do niej potencjalny inwestor, który dostrzegł potencjał odkrycia w sektorze kosmetyki medycznej. Auri chciałaby zarejestrować firmę w swoim państwie członkowskim i podjąć dalsze niezbędne badania, aby zarejestrować patent i rozpocząć produkcję na kolejnym etapie. Możliwe są trzy warianty jej dalszego działania:

- A) 1. Uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach trzeciego stopnia
2. Zarejestrować działalność gospodarczą (na

tych samych warunkach jak obywatele polscy)

3. Uzyskać kolejne zezwolenie na pobyt czasowy w celu kontynuacji studiów trzeciego stopnia

- B) 1. Uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach trzeciego stopnia
2. Zarejestrować działalność gospodarczą (na tych samych warunkach jak obywatele polscy)
3. Uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej
- C) 1. Przebywać legalnie jako student w Polsce
2. Uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na fakt, iż jest absolwentem polskiej uczelni i poszukuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracy lub planuje rozpocząć wykonywanie działalności gospodarczej na tym terytorium (wymogu konieczności posiadania pozwolenia na pracę nie stosuje się)
3. Zarejestrować firmę (jednak możliwość podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej ogranicza się do następujących form: spółka komandytowa, spółka komandytowo-akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna, a także podejmowanie lub nabycia ich udziałów lub akcji, chyba że umowy międzynarodowe stanowią inaczej.)
4. Uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej.

4

**Przyciąganie startupów
i innowacyjnych
przedsiębiorstw z krajów
trzecich do Polski**

4.0 Przyciąganie startupów i innowacyjnych przedsiębiorstw z krajów trzecich do Polski

Główną zachętą jaka przyciąga obcokrajowców z krajów trzecich do Polski jest, wspominany już, program „Poland Prize”. W ramach programu pilotażowego Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) wybrała operatorów, którzy mieli największe doświadczenie we współpracy z zagranicznymi startupami. Ich zadania obejmują rozpoznanie, ocenę, czy konkretny pomysł ma szansę na realizację i przyspieszenie talentów. Źródłem finansowania są fundusze UE, Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020. Program „Poland Prize” obejmuje tzw. miękkie lądowanie (tj. ułatwienie przyjazdu do Polski i zamieszkiwanie w kraju oraz założenie firmy / firmy), przyspieszenie (w tym: mentoring, szkolenia, doradztwo, tworzenie sieci) oraz wsparcie finansowe dla rozwoju produktu. Program skierowany jest do startupów o wysokim potencjale technologicznym. Dotychczas wybrano sześciu operatorów programów, którzy zatrudnią ponad 100 zagranicznych zespołów startupowych. Poszukiwanie startupów objęło różne rynki zagraniczne, takie jak kraje Europy Wschodniej i Azji Środkowej, a także centra startupowe, takie jak Londyn, Sztokholm i Berlin. Program skierowany jest do startupów o wysokim potencjale technologicznym, w których akcje będą należeć do osoby nie posiadającej obywatelstwa polskiego oraz do osób, w których przynajmniej jeden członek zarządu jest cudzoziemcem. Sześciu wybranych operatorów współpracuje z dużymi firmami. Wspólnie wybierają startupy i pomagają im rozwijać produkty.

Warto przyjrzeć się prawom jakie posiadają założyciele startupów z krajów trzecich oraz zachętom, jakie stosuje rząd i sektor prywatny, aby je przyciągnąć.

1. Prawa jakie posiadają założyciele startupów

- **Ułatwienie zdobycia zezwolenia na pobyt stały:** miękkie lądowanie (tj. ułatwienie przyjazdu do Polski i życia w kraju i zakładanie firmy), akceleracja (w tym: mentoring, szkolenia, doradztwo, tworzenie sieci) i wsparcie finansowe na rozwój produktu;
- **Możliwość sprowadzenia rodziny w ramach**

łączenia rodzin: zgodnie z obowiązującym prawem – brak specjalnych procedur;

- **Dostęp do zatrudnienia:** zgodnie z obowiązującym prawem – brak specjalnych procedur;
- **Ułatwienia na rynku pracy dla członków rodziny:** zgodnie z obowiązującym prawem – brak specjalnych procedur.

2. Zachęty (rządowe i prywatne)

- **Ułatwienie wjazdu:**
  - możliwość złożenia wniosku wizowego bezpośrednio w urzędzie konsularnym, w terminie uzgodnionym z konsulem (najbliższy możliwy);
  - natychmiastowe rozpatrzenie wniosków w celu skrócenia okresu oczekiwania na wizę
  - uproszczenie listy wymaganych dokumentów uzupełniających
  - kampania i stała zachęta
  - kampania i stała zachęta stosowana przez państwo [fundusze] oraz podmioty prywatne operatorzy]
- **Dostęp do specjalnych kredytów, funduszy:**
  - startup biorący udział w programie ma dostęp do grantu na rozwój produktu. Po założeniu firmy w Polsce może również korzystać z programów finansowych w oparciu o zasady takie jak obywatele polscy;
  - kampania i stała zachęta
  - działanie realizowane przez Państwo: Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości - przelewa środki do operatorów a oni do wybranych startupów
- **Współpraca z biznesem:**
  - program "Poland Prize" obejmuje współpracę z biznesem
  - prowadzone w formie kampanii
  - program akcelerator
- **Usługi konsultingowe:**
  - program "Poland Prize" obejmuje miękkie lądowanie (tj. ułatwienie przyjazdu do Polski) i życia w kraju i zakładanie firmy), przyspieszenie (w tym: mentoring, szkolenia, doradztwo, tworzenie sieci)

- i wsparcie finansowe na rozwój produktu
  - realizowanie w ramach kampanii
  - program akcelerator odnosi się do wszystkich
- **Dostęp do inkubatorów / programów pomocy**
  - dostęp do wszystkich programów w "Start in Poland. Program stwarza korzystne warunki dla działań startupów na każdym etapie ich rozwoju, począwszy od razy inkubacji i akceleracji, poprzez rozwój i ekspansję międzynarodową
  - realizowane w ramach kampanii oraz stałej zachęty przez rząd
  - wdrażana przez Państwową Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości PARP
- **Wsparcie finansowe na koszty administracyjne**
  - stypendia do 200 000 zł na jeden startup
  - realizowane w ramach kampanii
  - program akcelerator odnosi się do wszystkich
- **Usługi szkoleniowe**
  - program "Poland Prize" obejmuje miękkie lądowanie (tj. ułatwienie przyjazdu do Polski i życia w kraju i zakładanie firmy), przyspieszenie (w tym: mentoring, szkolenia, doradztwo, tworzenie sieci) i wsparcie finansowe na rozwój produktu
  - realizowane w ramach kampanii
  - program akcelerator odnosi się do wszystkich
- **Zachęty podatkowe**
  - zadania rządu w celu wsparcia innowacji są horyzontalne i przewidują najlepszą pomoc prawną, finansową i podatkową w celu prowadzenia działalności innowacyjnej w całym kraju
  - pakiet ulg podatkowych, wprowadzany sukcesywnie od 2016 r. w Ustawie o Innowacyjności umożliwił atrakcyjne warunki dla prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej w Polsce
  - przedsiębiorcy mogą odliczyć od dochodu koszty badań i rozwoju, a przedsiębiorcy będący centrami badawczo-rozwojowymi korzystają z większych ulg podatkowych. Co roku coraz więcej podatników korzysta z tej ulgi. W 2017 r. z ulgi skorzystało 1090 podatników, w porównaniu z 528 w 2016 r.
  - w październiku 2018 r., Parlament zatwierdził nową umowę ramową dla przedsiębiorców, którzy komercjalizują prawa własności intelektualnej pochodzące z własnej działalności badawczo-rozwojowej lub z badań i rozwoju zakupionych od innego podmiotu i opatentowanych przez podatnika. Ułga podatkowa na innowacje polega na preferencyjnym opodatkowaniu (5%) dochodu

uzyskanego ze sprzedaży praw własności intelektualnej lub produktów utworzonych na podstawie aktywów IP

- realizowane jako stała zachęta rządu
- odnosi się do wszystkich

Polska nie ma ściśle dedykowanych funduszy dla startupów z krajów trzecich. Mogą korzystać one z finansowania w ramach programu Start in Poland i funduszy venture capital. Kolejnym elementem programu Start in Poland jest system wsparcia dla rynku private equity / venture capital. Głównym realizatorem programu jest Polski Fundusz Rozwoju, który oferuje finansowanie innowacyjnych startupów poprzez pośredników finansowych - fundusze PE / VC. Wspólnie z prywatnymi inwestorami PFR wspiera najwcześniejszą fazę, fazę załączkową, pierwszą implementację oraz etap rozwoju i ekspansji.

Istnieją problemy powodujące wolniejszy rozwój społeczności startupowej w porównaniu do krajów Europy Zachodniej. Jeszcze 5 lat temu nie było w Polsce ekosystemu startupowego, więc ciągle jest to temat nowy. Natomiast istnieje duży potencjał w postaci inżynierów, w tym również z branży IT.

Jednym z problemów jest brak funduszy na rozwój idei biznesowej. Kwestie finansowe są pierwszymi, które zwykle przychodzą na myśl gdy myślimy o barierach utrudniających rozwój startupów. Bez odpowiedniej bazy finansowej niemożliwe jest dokonanie poważnych inwestycji, skutecznych działań promocyjnych jak również rozwoju zespołu projektowego. Brak środków na założenie i uruchomienie startupa można przezwyciężyć na różne sposoby: poszukując dotacji ze środków publicznych, rywalizując w konkursach o dotacje, szukając funduszy venture capital i private equity, zwracając się do aniołów biznesu lub szukając wsparcia w inkubatorach i akceleratorach biznesowych. Te dwie ostatnie formy opierają się głównie na pomocy doradczej, mentorskiej i organizacyjnej, ale możliwe jest również uzyskanie finansowania. W przypadku Akceleratora IDEA Global, powstałego dzięki współpracy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i firmy Ideo Sp. z o.o., w ramach rządowego programu Start in Poland, kwota wsparcia wyniosła 200 000 zł na jeden startup. Dzięki funduszom bezzwrotnym nowe firmy mogą szybko przejść do kolejnych etapów rozwoju swoich innowacyjnych projektów.

Innym wyzwaniem stojącym przed

nowymi startupami jest brak kontaktów biznesowych. Rozbudowana sieć kontaktów jest jednym z najważniejszych zasobów niematerialnych, które pomagają w osiągnięciu sukcesu biznesowego. Gwarancja i rekomendacja podmiotów uznanych na rynku otwierają drzwi firmom i instytucjom, wspierają proces pozyskiwania wartościowych pracowników, a także dają szansę na opłacalną współpracę. Startupy zazwyczaj borykają się z problemem anonimowości, co wynika ze specyfiki tego modelu biznesowego. Startup to młoda inicjatywa, która nie miała jeszcze okazji istnieć na szerokim rynku i okazja do budowania uznania i relacji w świecie biznesu. Ten problem można rozwiązać za pomocą akceleratorów i doświadczonych firm współpracujących z nimi. To ich przedstawiciele pomagają nawiązać kontakty, ułatwiają dotarcie do decydentów w dużych firmach, które mogą stać się partnerami w rozwoju innowacyjnych projektów lub kluczowych klientów. Akceleratorowi Idea Global Accelerator udało się pozyskać kilkanaście firm partnerskich dla wspieranych startupów, w tym Autosan, Aviva, Microsoft, Olimp Labs, Orange, Play, PBS Bank, Spar, Sephora, PricewaterhouseCoopers, Signal Iduna i Port Aerodrome Rzeszów-Jasionka.

Istotnym problemem wśród założycieli startupów jest brak umiejętności kierowniczych i organizacyjnych. Wbrew pozorom tworzenie startupu to nie tylko proponowanie innowacyjnego produktu. Aby osiągnąć sukces komercyjny, konieczne są umiejętności organizacyjne i kompetencje kierownicze. Przedsiębiorcze, ale nieprofesjonalne zarządzanie działa dobrze na etapie tworzenia nowej koncepcji produktu lub usługi, ale sformułowanie modelu biznesowego wymaga wejścia na wyższy poziom kompetencji. Bez tego nawet najlepiej zapowiadająca się firma ma niewielkie szanse na rozwój. Polscy założyciele startupów są świadomi potrzeby posiadania odpowiednich kwalifikacji. Według tegorocznego raportu przygotowanego przez StartUp Polska młodzi przedsiębiorcy pytali o zdobywanie wiedzy, wymieniali głównie „szkolenia marketingowe (49%), mentoring (41%) i szkolenia w zakresie zarządzania”. Akceleratory i inkubatory, widząc istniejące zapotrzebowanie, organizują szkolenia i warsztaty dla wspieranych firm przez doświadczonych praktyków. Zatrudniają mentorów i specjalistów w takich dziedzinach jak prawo, finanse czy marketing. Dzięki nim przedsiębiorcy zdobywają umiejętności zarządzania

biznesem i kształtują kompetencje menedżerskie. Istnieje również wiele działań w dziedzinie tworzenia marki i możliwości publicznej prezentacji pomysłów. Przykładem jest Startup Demo Day, utworzony 30 listopada 2018 r. w Rzeszowie, podczas którego przedstawiciele kilkunastu startupów zaprezentowali projekty inwestorom i potencjalnym klientom.

Brak możliwości przetestowania pomysłu w warunkach rynkowych jest kolejną barierą rozwoju startupów. Niemożność przetestowania koncepcji produktu lub jego prototypu jest tym, co ogranicza startupy. Często powoduje to uruchomienie nie do końca wypracowanego rozwiązania, które generuje problemy już na samym początku. Niezadowolenie klienta z jakości ma negatywny wpływ na wizerunek młodej firmy. W ramach programu akceleracji możliwe jest sprawdzenie rozwiązania, zanim zostanie ono wprowadzone na rynek. Jako przykład można tu podać mobilną aplikację „Activy” poprzez grywalizację zachęca do korzystania z roweru podczas podróży do pracy. Koncepcja oparta na wykorzystaniu aplikacji mobilnej „Activy” została wdrożona w polskim oddziale Microsoft, skutecznie zachęca pracowników do dojazdu do pracy rowerem. Ten sukces pozwolił wspomnianej firmie zbudować zaufanie do aplikacji i dał możliwość nawiązania nowych kontaktów biznesowych. Był to także czas na wprowadzenie dodatkowych funkcjonalności i korekt, dzięki którym produkt jest gotowy do zaoferowania innym klientom w kraju i za granicą.

Problemem w Polsce na drodze rozwoju startupów jest także brak dostępu do infrastruktury. Ta bariera jest szczególnie dotkliwa dla startupów z obszarów innych niż IT, takich jak przemysł chemiczny lub biotechnologia. Aby stworzyć pełnowartościowe leki lub kosmetyki, niezbędny jest zaawansowany i drogi sprzęt i laboratoria, których zakup jest poza zasięgiem początkującego przedsiębiorstwa. W tym przypadku wsparcie partnera, które pozwoli korzystać z własnej dobrze rozwiniętej infrastruktury jest nieocenione. Startupy testują swoje pomysły, opracowują wynalazki i koncepcje produktów, korzystając z zasobów i doświadczenia partnerów. Amutali Supplements, Nanova lub LifeGel to przykłady firm, które uzyskały dostęp do specjalistycznych laboratoriów Olimp Labs za pośrednictwem IDEA Global. Dzięki temu możliwe było stworzenie i udoskonalenie specjalistycznego synbiotyku opartego na kurkumie, linii naturalnych kosmetyków

wykorzystujących połączenie nanocząstek metali szlachetnych z ekstraktami i olejami naturalnymi, a także innowacyjnego hydrożelu, który pomaga naukowcom w prowadzeniu hodowli komórkowych w 3D. System wsparcia tego typu podmiotów oferuje coraz bardziej efektywne programy mające na celu przezwycięzenie problemów ekosystemów startupowych. Akceleracja precyzyjnie wybranych projektów, która jest połączeniem wsparcia finansowego i organizacyjnego oraz doradczego, wydaje się być jednym z najskuteczniejszych sposobów na przyspieszenie rozwoju startupów. Startupy biorące udział w akceleracji zyskują zatem dodatkowe szanse na dynamiczny rozwój i sukces na rynku.

Założyciele startupów cechują się również niezajomością polskiego prawa. Długotrwałe i często słabo zrozumiałe procedury, język i rzeczywistość gospodarcza nie ułatwiają podjęcia decyzji o przyjeździe do Polski w celu prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto cudzoziemcy często nie mają wiedzy na temat możliwości oferowanych przez polski ekosystem startupów i dlatego Polska nie jest uważana za pierwsze możliwe miejsce docelowe dla innowacyjnego biznesu. Wnioski te potwierdza raport Deloitte „Diagnoza ekosystemu startupów w Polsce”.¹⁶

Gospodarka może skorzystać w wielu aspektach z faktu, że powstają nowe firmy, zwłaszcza zagraniczne. Przede wszystkim są to miejsca pracy. Startupy w USA zapewniają prawie połowę miejsc pracy w całej gospodarce. Jest to bardzo ważne, zwłaszcza jeśli szukamy możliwości rozwoju dla młodych Polaków, którzy mają wysokie kwalifikacje i są gotowi do pracy. Startupy również stwarzają szansę na przyciągnięcie zagranicznego kapitału do kraju. Duża liczba zaawansowanych technologicznie

firm w Polsce powinna zwrócić uwagę inwestorów na rynek krajowy. Ponadto Polska zyskuje markę bardzo dynamicznie rozwijającego się centrum technologicznego nie tylko w regionie Europy Środkowej i Wschodniej, ale także na świecie. Jest to bardzo cenne. Fundacja StartUp HUB Poland angażuje się w przyciąganie takich projektów do Polski. W Polsce jest już wiele składników, dobra infrastruktura, świetny przemysł kreatywny, bardzo dobre usługi wokół startupów. Obecnie istnieje dużo kapitału podwyższonego ryzyka, a także dźwignia finansów publicznych, która wspiera najlepsze projekty o potencjale globalnego wzrostu. Startupy mogą uzyskać wsparcie z programów rodzinnych BRIDGE realizowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju wraz z funduszami inwestycyjnymi. Przydzielają oni pieniądze na tzw. preinkubację, czyli zespół badań i analiz, który potwierdza technologiczne i biznesowe hipotezy danego projektu. Zanim dany projekt zostanie uruchomiony na rynku jako startup, można dokonać wielu analiz, które potwierdzą nam, czy ten projekt jest właściwy, czy nie. Wszystko to jest dokonywane przez fundusz BRIDGE Alfa. Możliwe są także inwestycje w ramach funduszu venture, np. Giza Polish Ventures, przy czym NCBiR oferuje pomoc w postaci pieniędzy na rozwój technologii. W ubiegłym roku na stronie www.startuphub.pl pojawiło się około 700 innowacyjnych projektów, które miały szansę przekształcić się w startupy. Prawie połowa z nich pochodziła z Ukrainy. Z tych projektów wybrano 32 najlepsze projekty. Te z kolei zostały poddane szczegółowemu analizom biznesowym, technologicznym, patentowym, prawnym, regulacyjnym i finansowym, a pozostało dziewięć projektów, które staną się startupami.

16. Raport Deloitte dostępny na stronie <https://www2.deloitte.com/pl/pl/pages/zarzadzania-procesami-i-strategiczne/articles/innowacje/startup-ankieta2016-2.html> oraz https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/pl/Documents/Reports/pl_Deloitte_report_startup.pdf.

[com/content/dam/Deloitte/pl/Documents/Reports/pl_Deloitte_report_startup.pdf](https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/pl/Documents/Reports/pl_Deloitte_report_startup.pdf).

5

**Studia przypadku
– zagraniczne startupy
w Polsce**

5.0 Studia przypadku – zagraniczne startupy w Polsce

W Polsce funkcjonują projekty z Rumunii, Łotwy, Obwodu Kaliningradzkiego oraz z Ukrainy. W większości założyciele startupów z państw trzecich pochodzą z Ukrainy. Do najbardziej znanych należą: CallPage, Betegy oraz Framewhere.

Startup CallPage¹⁷ został założony przez trzech obywateli Ukrainy (Rossa Knapa, Sergeya Butko i Andriya Tkachiva) w kwietniu 2015 roku. Jest on widżetem do strony internetowej, który wykrywa, kiedy na stronie znajduje się potencjalny klient i wyświetla pop-up z propozycją darmowego połączenia telefonicznego z przedstawicielem firmy w ciągu 28 sekund. Pierwsza wersja projektu została stworzona za własne oszczędności. Po dwóch miesiącach AIP Seed Capital oraz Anioły Biznesu zainwestowali ok. 180 000 zł. Następnie, w 2016 roku, został doinwestowany przez fundusz venture capital bValue w wysokości 2 000 000 zł. W lipcu 2018 roku, CallPage pozyskał inwestorów TDJ Pitango Ventures, Innovation Nest i Market One Capital, którzy łącznie zainwestowali 17 000 000 zł. Środki te są przeznaczone na zwiększoną aktywność na rynkach zagranicznych. Obecnie startup generuje 700 000 połączeń miesięcznie, posiada 3200 klientów biznesowych oraz 3 400 000 osób widzi ten widżet co miesiąc. Do marek współpracujących z Callpage należą m.in.: Audi, Seat, Škoda, Volkswagen, BMW, Toyota, Medicover, Orange, Gowork.pl, Murapol, Intrix, Tax Care czy PWC.

Kolejny z projektów, Startup Betegy¹⁸, założyli w Polsce w listopadzie 2012 roku dwaj obywatele Ukrainy (Alex Kornilov oraz Vitaly Yatsunyk). Jest to aplikacja, która pokazuje przewidywania w piłce nożnej oparte na statystyce i algorytmach, a także prezentuje aktualne informacje sportowe. Wykorzystywana jest przez osoby, które obserwują mecze piłki nożnej. Początkowo została utworzona z własnych środków założycieli, po paru miesiącach

projekt został doinwestowany przez Jensa Spyrka z Bmp Holding AG wraz ze Stefanem Bielau. W 2013 roku Betegy podpisał umowę z ESPN, dzięki której ESPN oferował swoim użytkownikom przewidywania i wskazówki dotyczące piłki nożnej bazując na danych ze startupu. W tym samym roku Betegy poszerzyło swoją działalność z przewidywania wyników z 5 lig piłkarskich do 22 rozgrywek. W maju 2014 roku Betegy jako pierwsza tego typu firma na świecie weszła na chiński rynek gier i loterii, podpisując wtedy 3-letnią umowę o współpracy z jednym z największych chińskich operatorów loteryjnych SunLoto, właścicielem marki Wozhongla.com. Obecnie partnerami startupu są takie firmy jak wspomniany ESPN oraz Wozhongla.com, a także Fortuna Zakłady Bukmacherskie, Global Media Group, Sport1, Favourit, Matchbook czy Ringier Axel Springer.

Startup Framewhere¹⁹ również został założony przez dwóch obywateli Ukrainy (Bogdana Tyskyy i Tarasa Gopko) zaraz po przyjeździe do Polski. Jest serwisem służącym wyszukiwaniu i rezerwowaniu fotografów oraz kamerzystów. Pozwala znaleźć takich w zależności od potrzeb, granic czasowych czy lokalizacji. W 2017 roku poszukiwał wsparcia finansowego, aby zrealizować wytyczone wówczas sobie cele: bycie liderem na rynku usług fotograficznych i wideograficznych w Polsce do końca 2017 roku oraz w 2018 roku wejście na rynek europejski.

W pozyskiwaniu zagranicznych startupów aktywne jest także Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo. Wraz ze Startup Hub Poland zapraszają grupę zagranicznych startupów oferujących rozwiązania z branży energetycznej. Zgłosiło się około 400 firm, natomiast do rundy finałowej dostało się 8 startupów. Innowacyjne rozwiązania energetyczne obejmowały m.in. nową technologię związaną z wytwarzaniem zaworów kulowych; rozwiązania z zakresu IT wspierające sprzedaż i kontakt z klientem

17. Za: <https://www.callpage.pl/o-nas>

18. Za: <https://betegy.com>

19. Za: <https://mamstartup.pl/jestesmy-zaskoczeni-otwartoscia-i-brakiem-korupcji-w-urzedach-zespol-ukraincow-o-startupowaniu-w-polsce>

w zakresie budownictwa; oczyszczanie wody z metali i oleju; generowanie dodatkowej energii poprzez różnicę ciśnień gazu a także ograniczenie emisji spalin w silnikach, kotłach i dużych piecach przemysłowych.

Także samorządy chętnie współpracują z innowacyjnymi przedsiębiorstwami z zagranicy. Takim przykładem jest Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego. Projekt NLAB – Nevada – Lubelskie Acceleration Bridge jest jednym z projektów, które przyczyniły się do rozwoju ekosystemu startupów w Lubelskiem. Realizuje go Województwo Lubelskie oraz amerykański stan Nevada. Program wspiera lubelskich przedsiębiorców w rozwijaniu ich potencjału biznesowego, pomaga też pozyskać środki finansowe. Startupy, które uczestniczyły w programie odniosły sukces na rynku amerykańskim. Innym przykładem współpracy samorządu z zagranicznymi inwestorami są kanadyjscy przedsiębiorcy z prowincji Windsor-Essex. Odbyli spotkania z przedstawicielami firm z branż maszynowej i motoryzacyjnej a także z reprezentantami inkubatorów. Również izraelskie startupy były zaproszone przez lubelski samorząd do podzielenia się wiedzą w zakresie rozwoju firmy. Odbyły się spotkania ze startupami lubelskimi, co stworzyło możliwość wymiany doświadczeń, rozmów o dobrych praktykach a także perspektywę współpracy.²⁰

W 2018 r. w polskich startupach pracowało 26 % obcokrajowców, w porównaniu do 28 % w 2017 r. Prawie połowa (46 %) wszystkich obcokrajowców pochodzi z Ukrainy. Następni w kolejności są obywatele USA, Wielkiej Brytanii, Białorusi oraz Rosji. Aż 73 % startupów ma w swoich zespołach pracowników z zagranicy. Interesującym jest, że w startupach nie pracuje praktycznie żaden obywatel Chin, którzy licznie mieszkają w Polsce.

Warto także wspomnieć o polskich startupach które odnoszą sukcesy poza granicami Polski. Do jednych z nich należy Samurai Labs²¹. Jest to firma, która ma zapobiegać przemocy w sieci na podstawie sztucznej inteligencji – uczenia maszynowego i wnioskowania. Szkodliwe treści (mowa nienawiści, przemoc) na portalach, forach czy grach będą automatycznie blokowane a następnie wysyłane do moderatora. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku działań pedofilskich – program to wykrywa,

blokuje pedofila, zostaje to wysłane do administratora, a on powiadamia odpowiednie instytucje. Samurai jest w stanie wykryć w 84 procentach przemoc. Współwłaścicielem startupu jest m.in. Robert Lewandowski. Firma jest obecna w Wielkiej Brytanii, gdzie wspiera angielską policję w walce z agresją w internecie. Właśnie sztuczna inteligencja oraz internet rzeczy są głównymi specjalnościami polskich firm startupowych obecnych poza Polską. Innym przykładem takiego startupu jest DataWalk. Współpracuje on z Departamentem Sprawiedliwości USA. Stosuje narzędzia analityczne, które pozwalają m.in. na wykrywanie wyłudzeń i przeciwdziałanie praniu brudnych pieniędzy. Oprócz tego firma proponuje wiele innych rozwiązań, m. in. szybsze odpowiedzi czy priorytetyzacja danych. Obecnie startup jest warty ok. 91 mln zł. Kolejnym przykładem startupu, który odniósł sukces poza granicami Polski jest Grape Up współpracujący z holenderskim Ministerstwem Infrastruktury i Gospodarki Wodnej. Współpracuje również z formami Dell oraz Volkswagen. Jest to startup specjalizujący się w produkcji oprogramowania wykorzystującego technologię cloud native – przenoszenie do chmury istniejących systemów IT, a także w konsultingu IT. Sukcesy odnosi też Advanced Protection Systems. To technologiczny startup, którego działania koncentrują się na zapobieganiu zagrożeniom, jakie mogą nieść bezzałogowe obiekty latające. Opracował system do wykrywania i neutralizacji dronów. Z jego rozwiązań korzystają norweskie lotniska, czeskie służby bezpieczeństwa oraz spółki z grupy PZU.

Polskim startupem, który uzyskał najwyższe dofinansowanie w historii, bo aż 39 mln dolarów amerykańskich, jest krakowski Brainly²². Jest to edukacyjny serwis społecznościowy typu A, służący do wzajemnej pomocy uczniowskiej z wielu dziedzin wiedzy. Jest platformą bezpłatną, a jej sukces jest oparty na moderatorach, którzy szybko sprawdzają poprawność odpowiedzi. Liczba unikalnych użytkowników przekracza obecnie 100 milionów miesięcznie, a serwis jest obecny w 35 krajach świata, w tym m.in. w Rosji, Francji i krajach Ameryki Południowej. Działalność portalu jest jednak kontrowersyjna, m.in. z uwagi na pojawiające się opinie o wątpliwej moralnie usłudze odrabiania prac domowych przez

20. Za: <https://www.dziennikwschodni.pl/lubelski-biznes/lubelskie-startupy-z-apetytem-na-wiecej,n,1000247278.html>

21. Za: <https://www.samurailabs.ai/>

22. Za: <https://brainly.pl/>

uczniów, czy też braku odpowiedzi na przesłane zapytania. Pomimo pojawiających się negatywnych opinii, zainteresowanie serwisem jest duże.

Podsumowanie

Podsumowanie

Zgodnie z prognozami Deloitte, w 2023 r. potencjał startupów w Polsce wyniesie 2,2 mld zł wartości dodanej. W tego rodzaju przedsiębiorstwach będzie pracowało ponad 50 tys. osób, a ich przychody wyniosą 757 mln zł. Dlatego jest to ważny sektor dla polskiej gospodarki. Tę ważność dostrzega polski rząd. Potwierdza to Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju - w której położono nacisk na uruchomienie dedykowanych programów wsparcia dla tej grupy innowatorów. W Polsce nie ma konkretnych kategorii wizowej dla założycieli startupów – a jest to czynnik, który może zniechęcić do założenia nowej innowacyjnej firmy w Polsce. Nieznajomość polskiego prawa, długotrwałe i często mało zrozumiałe procedury, język i rzeczywistość gospodarza nie ułatwiają decyzji o przyjeździe do Polski w celu prowadzenia biznesu. Ponadto cudzoziemcy często nie mają wiedzy na temat możliwości oferowanych przez polski ekosystem startupów i dlatego Polska nie jest uznawana za najlepsze miejsce do lokowania innowacyjnego biznesu. Z drugiej strony rząd tworzy wiele zachęt. Jedną z nich jest program „Poland Prize” wspierający założycieli zagranicznych startupów już w momencie, gdy decydują się na przyjazd i prowadzenie biznesu w Polsce, a następnie pomaga im w osiedleniu się i rozpoczęciu działalności gospodarczej w naszym kraju. W przypadku tych projektów tworzona jest tzw. dedykowana ścieżka wizowa. Dodatkowo dostępna jest dedykowana pomoc, która będzie wspierała cudzoziemców w codziennych wyzwaniach - zarówno związanych z przeniesieniem do nowego kraju, jak i tych z założeniem firmy. Poza wsparciem merytorycznym, startupy mogą liczyć na dotację do 200 000 zł. Startupy mają również możliwość nawiązania relacji biznesowych z partnerami inwestycyjnymi lub branżowymi. Startupy, które wejdą na polski rynek, będą oceniane pod względem: innowacyjności proponowanych rozwiązań i pomysłów, szacowanej wartości rozwiązania, potencjalnego rozwoju i prowadzenia biznesu na innych rynkach. Aby zaprosić firmę do programu, konieczne będzie odwołanie się do listu intencyjnego ze strony polskiej, np. od funduszu VC lub partnera branżowego, wskazując zainteresowanie

ofercą startupową. Proces akceleracji obejmuje działania mające na celu ekspansję polskiego ekosystemu innowacji, tj. usługi mentorskie, doradztwo księgowe i prawne, a także specjalistyczne doradztwo technologiczne i networking. Dlatego startupy otrzymują wsparcie w pozyskiwaniu inwestorów, finansowania zewnętrznego lub potencjalnych klientów.

Działania rządu na rzecz wspierania innowacji są horyzontalne i dotyczą zapewnienia najlepszych warunków prawnych, podatkowych i finansowych dla prowadzenia działalności innowacyjnej w całym kraju. Pakiet ulg podatkowych, wprowadzany sukcesywnie od 2016 r., zawarty w ustawie o innowacjach, proponuje atrakcyjne warunki prowadzenia badań i rozwoju w Polsce. Przedsiębiorcy mogą odliczyć od dochodu koszty badań i rozwoju, a przedsiębiorcy będący centrami badawczo-rozwojowymi korzystają nawet z większych ulg podatkowych. Co roku coraz więcej podatników korzysta z tej ulgi. W 2017 r. z ulgi skorzystało 1090 podatników, w porównaniu z 528 w 2016 r. Musimy pamiętać, że gospodarka może skorzystać na wiele sposobów z tego, że powstają nowe firmy, zwłaszcza zagraniczne. Przede wszystkim są to miejsca pracy. Startupy w USA zapewniają prawie połowę miejsc pracy w całej gospodarce. Duża liczba zaawansowanych technologicznie firm w Polsce powinna zwrócić uwagę inwestorów na rynek krajowy. Ponadto Polska zyskuje markę bardzo dynamicznie rozwijającego się centrum technologicznego nie tylko w regionie Europy Środkowej i Wschodniej, ale także na świecie.

W Polsce powinna odbyć się szersza debata publiczna w zakresie startupów dla cudzoziemców. Powinny być również wprowadzone pewne zmiany legislacyjne dotyczące wiz dla założycieli startupów. Warto położyć większy nacisk na promocję startupów dla obywateli państw trzecich, np. przez większą promocję programu „Poland Prize” a także zadbać o jeszcze większe ulgi podatkowe, co stanowiłoby zachętę do inwestowania dla osób z zagranicy. Warto wspomnieć, że każdy startup to nowe miejsca pracy, a to tworzy popyt na nowe towary, co w konsekwencji prowadzi do wzrostu zatrudnienia.

